

ת"פ 69577/11/17 - מדינת ישראל נגד מ.י.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 69577-11-17 מדינת ישראל נ' י' (עצור בפיקוח)

פרק 4737/17 מספר פל"א 50879/2017

לפני כבוד השופט דניאל פיש

המאשימה

מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד חאלד חכרוש

נגד

הנאשם

מ.י. (עצור בפיקוח)

ע"י ב"כ עו"ד גדעון קוסטא

גזר דין

1. הנאשם, מ.י., הורשע על פי הודאתו ביום 11.7.18 בחבלה חמורה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 333+335 (א)(1) לחוק העונשין ופציעה בנסיבות מחמירות על פי סעיף 334+335 (א)(1) לחוק.
2. על פי כתב אישום, ד.ח. הינו עורך דין (להלן: "המתלונן") ובעלותו משרד עורכי דין בא.א.א. בין הנאשם למתלונן קיימת היכרות מוקדמת, במסגרת עיסוקו של המתלונן כעורך דין. ביום 16.11.17 בשעה 15:30 לערך, הגיע הנאשם למשרד המתלונן, כשהוא מצויד במוט ברזל. הנאשם וידא את זהות המתלונן והחל לתקוף אותו, שלא כדין, באמצעות מוט הברזל בכל חלקי גופו. המתלונן נפל על הארץ, והנאשם המשיך לתקוף אותו באמצעות מוט הברזל. כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרמו למתלונן שבר של החלק הדיסטלי של האולנה ביד שמאל, חתך בקרקפת והמטומה בגב. המתלונן פונה לבית החולים רמב"ם שם טופל, הונח סד גבס בידו השמאלית והחתך בקרקפת נסגר באמצעות סיכות. במעשיו, חבל הנאשם במתלונן חבלה חמורה שלא כדין ופצע אותו שלא כדין, באמצעות נשק קר.

ראיות לעניין העונש

3. בדיון שהתקיים ביום 11.10.18 ביקש ב"כ הנאשם להעיד אנשים ששירתו עם הנאשם בשירותו הסדיר ובשירות המילואים וכן את בת זוגתו לעניין ההשפעה של מעצר באיזוק אלקטרוני. ב"כ המאשימה הגיש רישום פלילי של הנאשם (ת/1) ותקליטור המתעד חלק מהאירוע (ת/2). ב"כ הנאשם הגיש מסמכים רפואיים בעניינו של הנאשם (נ/1); תעודה מחדר המיון ברמב"ם מיום 14.11.17 - יומיים לפני ביצוע העבירה, שם מצוין כי הנאשם ביקש אשפוז פסיכיאטרי סגור שכן הרגיש שהוא נהיה תוקפני וחשש שעלול לפגוע באחרים (אך הוחלט שאין סיכון מידני) (נ/2); פניה של הנאשם לבית החולים בטירת הכרמל בבקשה להתאשפז (אך הנאשם נשלח הביתה) (נ/3); חוות דעת פסיכיאטרית מטירת הכרמל מיום 4.12.17 (נ/4); סיכום חדר מיון מיום ביצוע העבירה (נ/5); סיכום אשפוז מרמב"ם אחרי ניתוח

החלפת מפרק ירך מיום 19.2.18 (נ/6); ותעודה רפואית של המתלון מיום 16.11.17 (נ/7).

4. העד, ד.י., שהינו עו"ד במשרד ראש הממשלה, העיד ששירת משך כ- 20 שנה בשירות מילואים עם הנאשם. מעדותו עלה כי הנאשם לא אלים מטבעו וכי סיטואציות שחווה בשירותו הצבאי השפיעו הן עליו והן על הנאשם. עוד הוסיף העד וציין כי דברים שחווה הנאשם בשנה האחרונה- אובדן העסק, אובדן אביו, אימו שהפכה לסייעודית כתוצאה ממחלת נפש ואיבוד משפחתו- השפיעו על מצבו.

העד, ט.י., סמנכ"ל בחברת הייטק, היה מפקדו של הנאשם משך כשנתיים כחייל ולאחר מכן על תקן קצין, תיאר את שירותם הצבאי בעדותו. מעדותו עלה כי הוא סבור שהנאשם סובל מפוסט טראומה כתוצאה משירותו הצבאי. לשאלת ב"כ המדינה השיב שאין ערבון שהמקרה לא יחזור על עצמו בעוד כשנה וכי הנאשם זקוק לטענתו, לטיפול ועזרה. העד הוסיף שניסה לעזור ככל שניתן, אז לא היה זמין לכך וחש אשמה.

העד, ר.ב., תיאר את שירותו הצבאי עם הנאשם, משך כשלוש שנים. הוא תיאר שבתקופה מסוימת, הנאשם הפך מופנם ועצבני והיה מתפרץ הרבה, מגיב בעצבנות וחסר סבלנות. העד הוסיף שבזמנים דאז, להשתחרר מהשירות לא היה אופציה שכן זה לא היה מכובד.

העדה, ע.י.ג., בת זוגו של הנאשם, העידה כי הינה בת זוגו של הנאשם מיום 27.2.16 וכי היו יחד במועד ביצוע העבירה. העדה תיארה שמצבם הכלכלי רעוע וכי נטלו הלוואות מאחותו. עוד תיארה שהמישור המשפחתי והזוגי נפגע מאז שהנאשם נמצא באיזוק אלקטרוני ושהנאשם מטופל, מתחרט על מעשיו וברצונם לשקמו.

טיעוני המאשימה לעונש

5. המאשימה בטיעוניה לעונש טענה כי לחובת הנאשם 4 הרשעות קודמות בין השנים 2001-2004 בעבירות סמים ואיומים. נטען כי מדובר בעבירה חמורה ביותר, וכי הסיכון שבהחזקה ושימוש במוט ברזל, המהווה נשק קר, התממש במלואו, כאשר הנאשם הרים אותו והטיח אותו לעבר המתלון, אז פגע בו בכל חלקי גופו בצורה אכזרית וקשה. המאשימה הפנתה לפסיקה אודות השימוש ההולך וגובר בנשק קר ככלי לפתרון סכסוכים (ע"פ 8991/10 יעקב מכבי נ' מדינת ישראל, ע"פ 6260/05 מאלק חדרה נ' מדינת ישראל). נטען שחומרת מעשיו של הנאשם נלמדת לא רק מאופי העבירות שביצע אלא גם ממקום ביצוע העבירה- בתוך משרדו של המתלון ומול כל עובדיו.

6. באשר לקביעת מתחם העונש נטען כי הערכים החברתיים שנפגעו הם שלום הציבור וביטחונו וכן הערך של חיי אדם ושלמות גופו. נטען כי קדם לביצוע העבירה תכנון- הנאשם הגיע למשרדו של המתלון כשהוא מצויד מראש במוט ברזל, וידא את זהותו והחל לתקוף אותו. נטען כי חלקו של הנאשם בביצוע העבירה בלעדי. באשר לנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה נטען כי הנאשם הכה את המתלון בכל חלקי גופו, לרבות ראשו וכי רק בנס נמנע נזק חמור יותר. באשר לנזק שנגרם מביצוע העבירה נטען כי הנזק שנגרם למתלון תואר בכתב האישום וכי בתסקיר נפגע עבירה מתוארים הנזקים הנפשיים שנגרמו למתלון כתוצאה מהאירוע. באשר ליכולתו של הנאשם להבין את הפסול במעשיו נטען כי מדובר בנאשם יליד 1974 וכי לא הובאה שום ראיה שיש לנאשם קושי להבין את אשר עשה ואת הפסול במעשיו ומשמעותם. עוד נטען שלנאשם היתה יכולת להימנע מהמעשה ושככל שהיתה לו בעיה מול המתלון, ניתן היה לפעול כדי לפתור אותה שלא על דרך האלימות. נטען למתחם ענישה של 3-5 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי למתלון.

7. לטענת המאשימה, בהתאם לתסקיר שירות המבחן, הנאשם, חרף פנייתו בעבר לקבלת טיפול ביוזמתו,

לא הצליח לשלוט בכעסים ובדחפים האלימים שהצטברו וכי באישיותו דפוסים אלימים, תוקפניים ואימפולסיביים, הן התנהגותיים והן חשיבתיים וטרם האירוע, התנהל כ"פצצה מתקתקת" וסבל מהתפרצויות זעם. נטען שלשית שירות המבחן, ללא מעקב פסיכיאטרי מתאים המשלב טיפול תרופתי נכון, לצד טיפול פסיכותרפי אינטנסיבי, קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות אלימה בעתיד. נטען כי בתסקיר צוין, שלמעשיו האלימים של הנאשם יש קשר ישיר למצבו הנפשי ופוסט טראומה ממנה סובל. המדינה לא קיבלה את המלצת שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש של מאסר בעבודות שירות ופיצויים לטובת המתלונן ובנוסף, להטיל עליו צו מבחן למשך 18 חודשים.

8. המאשימה הפנתה בטיעוניה לפסיקה לעניין חבלה חמורה בנסיבות מחמירות כדלקמן:

בת"פ 1313-12-13 מדינת ישראל נ' הילאלי - שם הושתו על הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל, מאסרים על תנאי ופיצוי בסך ₪ 100,000. נקבע כי המתחם ההולם הוא 2-4 שנות מאסר בפועל. דובר בויכוח מילולי שהתפתח לעימות פיזי וכלל דחיפות הדדיות. הנאשם הצטייד בצינור ברזל ולאחר שהמתלונן פצע אותו בשפתו, היכה את המתלונן בראשו מכה אחת. הנאשם היה כבן 22, מאורס, עובד, נעדר הרשעות קודמות, הודה במעשיו ונטל אחריות והביע צער ואמפטיה כלפי הקורבן וחרטה על מעשיו. קצינת המבחן המליצה להשית עליו עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות, צו מבחן בשילוב טיפול, מאסר מותנה ופיצוי למתלונן. צוין לקולא כי המתלונן תרם משמעותית להסלמת האלימות שכן נקט ראשון באלימות פיזית.

ע"פ 8991/10 יעקב מכבי נ' מדינת ישראל - מערער הורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לאחר שחבט בקסדת אופנוע בפניו של השומר במקום עבודתו, שסירב להכניסו. על המערער נגזרו 36 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן. למערער היה עבר פלילי והוא היה נמצא במצב דכאוני בהתאם לחוות דעת פסיכיאטרית. בית המשפט העליון דחה את הערעור.

ת"פ 5028/06 מדינת ישראל נ' באסם מגיס - שם נאשם הורשע על פי הודאתו לאחר שהיכה את המתלונן בראשו באמצעות קרש עץ וגרם לו לשברים בראש. הנאשם טען להגנה עצמית אך טענתו נדחתה במסגרת הכרעת הדין. בית המשפט התחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם, העדר עבר פלילי, חלף הזמן מיום ביצוע העבירה ועד למתן גזר הדין (7 שנים כאשר כתב האישום הוגש בחלוף 5 שנים) והשית עליו עונש מאסר בפועל של 24 חודשים ומאסר על תנאי.

ע"פ 8972/05 יצחק חנוך נ' מדינת ישראל - המערער הורשע בעבירה של פציעה בנסיבות מחמירות והוטל עליו עונש מאסר לריצוי בפועל של שנתיים וכן מאסר מותנה של 12 חודשים, קנס בסך ₪ 3,000 ופיצוי בסך ₪ 6,000. המערער נטל מוט ברזל, היכה את המתלונן באמצעותו וגרם לו לשבר-סדק, שפשוף ורגישות ביד שגובסה. בית המשפט העליון דחה את הערעור.

9. ב"כ המאשימה הוסיף בטיעונו לעונש כי הרקע למעשה הינו חוסר שביעות רצונו של הנאשם משירותים שנתן לו המתלונן בעבר. באשר להמלצת התסקיר נטען שאין הצדקה לחרוג ממתחם הענישה וכי עונש של עבודות שירות יחטיא את המטרה. צוין שתסקיר שירות המבחן מציין בהסתייגות מסויימת שללא טיפול, נשקפת מהנאשם מסוכנות ברמה גבוהה וקיים סיכון להישנות לביצוע עבירות דומות. באשר למסמכים הרפואיים מיומיים לפני האירוע נטען שמהמסמכים עולה שלא היה מקום לאשפזו וכי אין חוות דעת אחרת. נטען כי הפגיעה אינה קשורה בהכרח למצבו הפסיכיאטרי וככל שההגנה חולקת על כך, היה עליה להביא ראיות לכך ולא לטעון טענות בעלמא. נטען כי הטענות בנוגע למצבו הרפואי מהוות

שיקולים בתוך המתחם ולא שיקולים שצריכים להנחות בקביעת המתחם כגון עברו הפלילי ומצבו הכלכלי. נטען שאין מתחם ענישה סביר שכולל עבודות שירות וכי אין המדובר בתיק המצדיק חריגה משיקולי שיקום. נטען שיש להשית עונש מאסר ברף האמצעי של מתחם הענישה שהוצע לאור עברו הפלילי, התסקיר ונסיבות המקרה. בנוסף, התבקש להטיל מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

טיעוני הנאשם לעונש

10. ב"כ הנאשם טען כי גם בחוות הדעת שהוגשה לאחר ביצוע העבירה, הנאשם אובחן כסובל מפוסט טראומה וסובל מ-ptsd מ-כרוני על רקע ריבוי חוויות קיצוניות משירותו בצבאי. נטען כי לא נטען שהנאשם אינו נושא באחריות פלילית או שאינו כשיר לעמוד לדין. התבקש כי בית המשפט יפעל על פי סעיף 40 י (ב)(2) לחוק העונשין, יתייחס למסמכים הרפואיים שהגיש (מיום 5.11.17 ומיום 14.11.17) כראיות הנוגעות לנסיבות ביצוע העבירה. נטען שאומנם תסקיר שירות המבחן מהווה המלצה, אך מדובר בגוף המקצועי שחוזה דעתו לעניין הפוטנציאל השיקומי ויש ליחס לו משקל. נטען כי לב התיק הוא ההגינות של המדינה כלפי אדם ששירת ונפגע במהלך שירותו. נטען למתחם שמתחיל בעבודות שירות בגלל שנסיבות ביצוע העבירה קובעות את המתחם. ב"כ הנאשם הפנה לסעיף 40 ב לחוק העונשין לעקרון המנחה. נטען שבשל העדר תקציב לא הוגשה חוות דעת פסיכיאטרית מטעם הנאשם אבל נטען כי המסמכים שהוגשו מדברים בעד עצמם. נטען כי הנאשם בטיפול פסיכיאטרי ונפגש עם פסיכיאטר אחת לחודש במסגרת קופת חולים. עוד נטען שהתבקש לשלבו בקבוצה ייעודית במסגרת שירות המבחן אך כי לא הוגשו ראיות בנוגע לכך. צוין שאם הנאשם יהיה בטיפול ופיקוח של קצין המבחן, רמת המסוכנות שלו תפחת. צוין עוד שקצין המבחן כתב בתסקיר שהנאשם מביע נזקקות טיפולית ומעוניין בטיפול. עוד צוין, שצו מבחן הוא לא סוף פסוק ושאל יופר, הוא ישוב לבית המשפט ויטל עליו עונש בהתאם.

11. ב"כ הנאשם הגיש פסיקה בעניין נסיבות המקרה ומאמר של כב' השופט מוחמד עלי (הפרקליט נד, עמ' 19) המתייחס למצב בו נאשם מודה בכתב אישום כמו שהוא, שלא במסגרת הסדר טיעון. ב"כ הנאשם טען שבמצב דנן יש לאפשר לנאשם להביא בשלב הטיעונים לעונש ראיות לעניין נסיבות ביצוע העבירה. התבקש לקבל את הפרשנות של כב' השופט עלי במאמרו וצוין שכל פסקי הדין שבהם לא התאפשר לנאשם להביא ראיות בשלב זה, דובר על מצב בו הוגש כתב אישום מתוקן. נטען כי הרקע למעשה- ניסיונות הנאשם לפנות לפסיכיאטר ולמיון בבקשה שיסייעו לו, משפיע על המתחם ומהווה חלק מנסיבות ביצוע העבירה. נטען כי הדברים שאמר הנאשם לפסיכיאטר זועקים לשמיעה והיו צריכים לטפל בו כשפנה. ב"כ הנאשם הפנה לפסק דין של בית המשפט המחוזי בבאר שבע שם צוין שהדברים האמורים בתסקיר שירות המבחן יכולים להשפיע על מתחם הענישה. ב"כ הנאשם הפנה לתסקיר, שם צוין כי "להערכתנו למעשיו האלימים של מ' יש קשר ישיר למצבו הנפשי...". באשר לנסיבות לקולא נטען כי האנשים שנכחו באירוע היכו את הנאשם ששבר את האגן בהתאם לתעודה רפואית שהוגשה. ב"כ המאשימה חלק על עובדות אלו ובתגובה טען ב"כ הנאשם כי הנאשם שבר את הירך וכי הוגשו 2 תעודות רפואיות מיום האירוע עצמו שלא נראה נזק חיצוני אך הוא הופנה לניתוח בירך וביצע ניתוח החלפת מפרק ירך מלא בעקבות האירוע.

12. באשר למעצר באיזוק אלקטרוני נטען כי הנאשם שהה חודש ושבע במעצר מאחורי סורג וברז ומאז- 21.12.17 נתון במעצר באיזוק אלקטרוני. ב"כ הנאשם הפנה לעדות זוגתו בנוגע להשפעה ההרסנית

של האיזוק. עוד נטען שקצין המבחן מביע חשש להחמרה במצבו הנפשי של הנאשם אם ישלח למאסר. נטען שמדובר בנקודה קריטית בשיקולי הענישה וכי הפסיקה מאפשרת לא להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל. נטען שכל מקרה הוא ייחודי ושונה ממקרים אחרים. הוגשה פסיקה בנוגע למקרים שחלקם היו חמורים יותר אך עדיין הועדפו בהם שיקולי שיקום. ב"כ הנאשם הפנה לדו"ח ועדת דורנר וטען שהסיכון להחמרה במצבו הנפשי מהווה נקודה קריטית. התבקש לאמץ את המלצת שירות המבחן. נטען כי מדובר בעבירה חמורה אולם כי למתלונן נגרם בסופו של דבר שבר מינימלי ביד וחתך חיצוני בקרקפת וכי יש להשוות זאת לפסיקה שהוגשה. נטען שהנאשם חייב לפצות את המתלונן אבל ששליחתו למאסר בפועל לא תטיב את מצבו של המתלונן.

ב"כ המאשימה השיב שיש להתעלם מהטענה שיש להתחשב בתיעוד הרפואי כשיקול בקביעת מתחם הענישה.

13. הנאשם עצמו הביע חרטה עמוקה על מעשיו וביקש לשקול לשקמו. הוא ציין שברצונו לשוב לחיי ולמשפחתו וכי הוא מתבייש במעשיו.

14. בהסכמת הצדדים, צורפו תמונות משירותו הצבאי של הנאשם, אישור על תוכן תעודת הערכה ותעודת פטור משירות בטחון שלא צורפו במועד הדיון בשל שגגה (החלטה מיום 14.10.18).

15. ב"כ הנאשם הגיש פסיקה באשר לשיקולי השיקום. בע"פ 9147/17 חודיפה אבו עביד נ' מדינת ישראל (20.9.18) נגזרו על המערער 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן בסך 5,000 ₪ וזאת לאחר שהודה במסגרת כתב אישום מתוקן בעבירה של חבלה בנסיבות מחמירות. בית המשפט העליון הפחית את עונשו ל-6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות נוכח המלצת שירות המבחן והעדפת שיקולי שיקום. יצוין כי דובר שם על נאשם שפעל עם שניים נוספים, דקר את המתלונן בפניו באמצעות חפץ חד, וגרם לו לחתך עמוק תוך שפגע בעצבים, עורק ווריד בפניו.

ע"פ 8585/04 אלברט פסחוב נ' מדינת ישראל (2.1.06), שם במהלך קטטה, הפיל המערער את המתלונן ובעודו שוכב דקר אותו בירך, בשורש כף היד ובבית השחי. הנאשם הורשע בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה ונגזרו עליו 10 חודשי מאסר ו-18 חודשי מאסר על תנאי. בית המשפט העליון הפחית את עונש המאסר ל-6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, נוכח שיקולי שיקום.

ע"פ 6074/11 פלוני נ' מדינת ישראל (27.2.12), שם המערער, שהיה קטין, הורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות והושתו עליו 4 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות. המערער, היכה את המתלונן במהלך מסיבה עם קרש וגרם לו שבר בגולגולת. כתוצאה ממעשיו המתלונן נותר מחוסר הכרה במשך מספר ימים ועבר שיקום ממושך שלאחריו סבל מבעיות התנהגותיות ונירולוגיות ושחרר משירות צבאי. בית המשפט העליון דחה את הערעור.

ע"פ 5641/09 מדינת ישראל נ' דניס ברזינסקי (22.3.10), שם הורשע המשיב בתקיפה הגורמת חבלה של ממש וחבלה חמורה בנסיבות מחמירות, עת הגיע עם חבריו לים והיכה את אחד מחבריו. בהמשך, נטל לידיו בקבוק זכוכית ריק ושבר על ראשו של אחד מחבריו ומיד לאחר מכן הכה את החבר השני באמצעות הבקבוק השבור וגרם לו לחתכים רבים וגדולים. נגזרו עליו 6 חודשי מאסר בפועל, שירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי, צו פיקוח, קנס ופיצוי למתלונן. בית המשפט העליון דחה את הערעור.

עוד הגיש ב"כ הנאשם פסיקה בנוגע לנסיבות העבירה- עפ"ג 18257-03-16 מדינת ישראל נ' נסים טוויל (המחוזי-ים), שם התקבלו טענות לעניין נסיבות ביצוע העבירה שלא נכללו בכתב האישום שבו הודה הנאשם,

תסקיר שירות המבחן

16. מעיון בתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם לא פנה לטיפול עד לפני כשנה, אז בת זוגו הנוכחית האיצה בו לעשות כן, בעקבות תאונת דרכים שעבר. הנאשם אושפז לצורך הסתכלות בין התאריכים 4.12.17-15.12.17 במרכז לבריאות הנפש "מעלה כרמל". מסיכום האשפוז עולה כי הוא סובל מ-PTSD כרוני על רקע ריבוי חוויות טראומטיות משירותו הצבאי. מאובחן גם כסובל מ-cannabinoide-abuse והפרעת אישיות עם קווים אימפולסיביים. נטען שבשנה האחרונה התווספו גורמי לחץ כגון תאונת דרכים, הפסקת עבודה, המשך הליך משפטי עם גרושתו ומחלה קשה של אביו. שירות המבחן העריך שחלה החמרה בסימפטומים הפוסט טראומטיים עקב כך. נטען שלמרות שפנה לטיפול ביוזמתו טרם מעצרו, לא הצליח לשלוט בכעסים ובדחפים האלימים שהצטברו. הוערך כי הנאשם זקוק לטיפול תרופתי הרגעי ומרסן דחפים ולישיחות באופן אינטנסיבי. עוד צוין שמביקור אצל פסיכיאטר בקופ"ח כללית עדכני ליום 8.5.18 עולה שהנאשם התלונן על חרדות ופחדים, מתחים, לחצים ודריכות, הרגשת בלבול ומחשבות טורדניות. עלה כי הנאשם סובל מ-PTSD, הפרעת אישיות גבולית עם אימפולסיביות והפרעות התנהגות. עוד צוין כי ניתן לו טיפול תרופתי מתאים וכי הוא מעוניין בטיפול בקנאביס רפואי. עוד צוין בתסקיר כי בין השנים 2000-2004 צבר הנאשם 4 הרשעות פליליות, שלוש מהן בעבירות סמים ואחת בעבירת איומים וכי בשנת 2004 נגזרו עליו 6 חודשי עבודות שירות, שהתקשה לסיים ולכן ריצה את יתרת העונש בכלא "כרמל". ביחס לעבירה נשוא כתב האישום, צוין כי הנאשם קיבל בפני שירות המבחן אחריות מלאה לביצוע המעשים האלימים בהם הורשע. נטען שברקע לביצוע המעשים, תיאר מערכת יחסים מורכבת עם גרושתו לאורך השנים, שהובילה אותו למתחים נפשיים וכעסים רבים כלפי כל הגורמים שעסקו בתיק הגירושים שלהם. נמסר על ידי הנאשם שזה אחד הגורמים שהובילו להתדרדרות במצבו הנפשי. הנאשם תיאר תחושות כעס וזעם שחש טרם האירוע וכי המתלונן טיפל בעבר בהליך גישור בינו ובין גרושתו. צוין כי הנאשם ביקש מספר ימים טרם האירוע להתאשפז במסגרת סגורה לבריאות הנפש, עקב מחשבות לפגוע בעצמו, בילדיו, באשתו ובאחרים. עוד טען שזמן קצר טרם האירוע, נמסר לו על ידי גורמי הרווחה שהוא מורחק מילדיו וכי הדבר השפיע עליו לרעה. צוין כי הנאשם הביע צער על התנהגותו האלימה והבין שטעה והסב פגיעה למתלונן.

17. באשר להערכת הסיכון להישנות והסיכוי לשיקום הוערך כי הנאשם סבל מפוסט טראומה ארוכת שנים שלא טופל כראוי וכי הדבר השפיע לרעה על התנהלותו ותפקודו. צוין שבאישיותו דפוסים אלימים, תוקפניים ואימפולסיביים, הן התנהגותיים והן חשיבתיים, וטרם האירוע התנהל כמו "פצצה מתקתקת" וסבל מהתפרצויות זעם. הוערך כי הוא עלול לנהוג באופן בלתי צפוי. עוד צוין כי טרם ביצע העבירות, ניסה הנאשם לפנות ביוזמתו לגורמים מטפלים נוכח המצוקה שחש. צוין שניכר שחוזה את ההליך הפלילי כמרתיע וקיים אצלו חשש רב מפני מאסר. צוין עוד שהוא נוטל אחריות מלאה למעשיו, חש חרטה שלהערכת שירות המבחן, הינה כנה ואמיתית וער להשלכות מעשיו האלימים על מצבו של המתלונן. בנוסף, הנאשם הביע רצון לקבל עזרה וטיפול. לסיכום, צוין שללא מעקב פסיכיאטרי מתאים המשלב טיפול תרופתי נכון, לצד טיפול פסיכותרפי אינטנסיבי, קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות אלימה בעתיד. צוין כי הנאשם מודע כיום למצבו הנפשי ומבין כיצד הדבר משפיע על התנהלותו והתנהגותו, תוך שמדווח על כך שהטיפול התרופתי מסייע לו. באשר להמלצות ודרכי שיקום נטען כי ענישה של מאסר מאחורי סורג ובריאח עלולה להרע את מצבו הנפשי וניכר כי הוא חווה הרתעה מההליך הפלילי עד כה, מביע

נזקקות טיפוליות ומקבל אחריות מלאה על המעשים בהם הורשע. צוין כי קיים צורך בשיקום מערכי חייו השונים, שיש בו כדי להפחית באופן משמעותי את רמת הסיכון להישנות ביצוע עבירות אלימות בעתיד. הומלץ להטיל על הנאשם עונש של מאסר בעבודות שירות ובנוסף פיצויים למתלונן. ביחס לפן הטיפולי, הומלץ להטיל צו מבחן למשך 18 חודשים, במהלכם ישולב בטיפול פסיכולוגי מותאם בקופת חולים, לצד המשך מעקב פסיכיאטרי. עוד צוין כי הנאשם החל בתהליך מול משרד הביטחון להכרתו כנכה וכי אם הדבר יתקבל, יוכל לקבל טיפול ייעודי במסגרת זו. בנוסף, צוין כי שירות המבחן יקיים מעקב אחר ניקיונו משימוש בחומרים ממכרים ע"י ביצוע בדיקות שתן.

דין והכרעה

18. מעשיו החמורים של הנאשם עולים מכתב האישום ובמזל, תוצאות מעשיו לא היו חמורות יותר.

הערך החברתי שנפגע במקרה דנן הוא זכותו של אדם לשמירה על גופו והגנה על חייו וכן הגנה על שלום הציבור ובטחונו.

באשר לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה הרי שלביצוע העבירה קדם מרכיב של תכנון מקדים; חלקו של הנאשם בביצוע העבירה היה בלעדי; הנאשם הכה את המתלונן באמצעות מוט ברזל ורק בנס לא נגרם נזק חמור יותר למתלונן; הנזק שנגרם למתלונן- שבר ביד שמאל, חתך בקרקפת והמטומה בגב מצטרף לנזקו הנפשי- כפי שתואר בתסקיר נפגע עבירה שהוגש בעניינו; הנאשם יכול היה להבין את הפסול במעשיו ולהימנע מהם בכל שלב, זאת בהסתייגות מסוימת לאור ניסיונותיו של הנאשם לקבל טיפול בטרם ביצע את העבירות.

בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, מתחם הענישה ההולם במקרה דנן הוא 2-4 שנות מאסר בפועל.

סעיף 40 ד(א) לחוק העונשין קובע כי בית המשפט רשאי לסטות ממתחם העונש ההולם אם מצא ש"הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". מטרת סעיף זה הינה ליתן מעמד ראוי לשיקול השיקומי על פני העיקרון המנחה בענישה- עקרון ההלימה. כאמור להלן, המקרה שבפני מהווה אחד המקרים בהם יש להעדיף שיקולי שיקום, על פני שיקולים אחרים העומדים בבסיס הענישה ולסטות ממתחם הענישה לקולא.

מעיון בתסקיר עולה כי עולה כי הנאשם לא פנה לטיפול עד לפני כשנה, אז בת זוגו הנוכחית האיצה בו לעשות כן, בעקבות תאונת דרכים שעבר. הנאשם אושפז לצורך הסתכלות בין התאריכים 15.12.17-4.12.17 במרכז לבריאות הנפש "מעלה כרמל". מסיכום האשפוז עולה כי הוא סובל מ-PTSD כרוני על רקע ריבוי חוויות טראומטיות משירותו הצבאי. הוא אובחן גם כסובל מ-*canabinoide abuse* והפרעת אישיות עם קווים אימפולסיביים. צוין שבשנה האחרונה התווספו גורמי לחץ כגון תאונת דרכים, הפסקת עבודה, המשך הליך משפטי עם גרושתו ומחלה קשה של אביו. צוין שחלה החמרה בסימפטומים הפוסט טראומטיים עקב כך. נטען שלמרות שפנה לטיפול ביוזמתו טרם מעצרו, הנאשם לא הצליח לשלוט בכעסים ובדחפים האלימים שהצטברו.

ביחס לעבירה נשוא כתב האישום, צוין כי הנאשם קיבל בפני שירות המבחן אחריות מלאה לביצוע המעשים האלימים בהם הורשע. הנאשם תיאר תחושות כעס וזעם שחש טרם האירוע וכי המתלונן טיפל בעבר בהליך גישור בינו ובין גרושתו. צוין כי הנאשם ביקש מספר ימים טרם האירוע להתאשפז במסגרת סגורה לבריאות הנפש, עקב מחשבות לפגוע בעצמו, בילדיו, באשתו ובאחרים. הנאשם הביע צער על התנהגותו האלימה והבין שטעה כאשר פגע במתלונן.

מתסקיר שירות המבחן עולה שללא מעקב פסיכיאטרי מתאים המשלב טיפול תרופתי נכון, לצד טיפול פסיכותרפי אינטנסיבי, קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות אלימה בעתיד. צוין כי הנאשם מודע כיום למצבו הנפשי ומבין כיצד הדבר משפיע על התנהלותו והתנהגותו, תוך שמדווח על כך שהטיפול התרופתי מסייע לו. באשר להמלצות ודרכי שיקום הוערך כי ענישה של מאסר מאחורי סורג ובריאח עלולה להרע את מצבו הנפשי וניכר כי הוא חווה הרתעה מההליך הפלילי עד כה, מביע נזקקות טיפולית ומקבל אחריות מלאה על המעשים בהם הורשע. שירות המבחן העריך שקיים צורך בשיקום מערכי חייו השונים, שיש בו כדי להפחית באופן משמעותי את רמת הסיכון להישנות ביצוע עבירות אלימות בעתיד.

כפי שעולה מהתסקיר ומהמסמכים הרפואיים שצורפו בדיון ביום 11.10.18 (נ/2 ו-נ/3) עולה כי הנאשם ביקש לטפל במצבו עוד בטרם ביצוע העבירה, כאשר חש שבכוונתו לבצעה. כפי שעלה מאותם מסמכים, הנאשם כיומיים לפני מועד ביצוע העבירה ביקש לאשפזו אשפוז פסיכיאטרי סגור נוכח תחושתו כי הופך תוקפני ועלול לפגוע באחרים. למצער, הוחלט שלא קיים סיכון מידי והנאשם נשלח לביתו. גם כאשר הובהר לנאשם בבית החולים רמב"ם שאין אפשרות לאשפזו שם, ביקש הנאשם הפניה למיון של בית החולים "מעלה הכרמל", על מנת להתאשפז שם ואף כעבור שעותיים התייצב במקום וביקש להתאשפז. בתעודת חדר המיון נקבע כי אין התוויה לאשפוז פסיכיאטרי. אציין כי הרקע שקדם לביצוע העבירה, מלמד על הלך רוחו של הנאשם עובר לאירוע ומעיד על בשלות הנאשם לקבלת טיפול לצורך הליך שיקומו. העובדה כי הנאשם פנה מיוזמתו וביקש לקבל טיפול עוד טרם ביצוע העבירה, מלמדת על בשלותו להליך השיקום.

כידוע, להמלצות שירות המבחן משקל משמעותי בשלב גזירת העונש ובמקרה זה נראה לי כי המלצת שירות המבחן מבוססת כדבעי מנתוני המקרה ונתוני הנאשם.

יוער כי אין בגזר הדין הבעת קלות ראש במעשיו החמורים של הנאשם ואין לראות בכך שינוי במדיניות הענישה הראויה בעבירות מסוג זה- מאסר מרתיע מאחורי סורג ובריאח. ער אני לכך שבענישה שיקומית, אין ממצים את הדין עם הנאשם בנוגע לעבירת האלימות החמורה שביצע ועל הפגיעה החמורה שפגע במתלונן, אולם במקרים מסוימים- כמו המקרה שבפניי- יש להעדיפה.

לאור כל האמור לעיל, החלטתי לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 6 חודשי מאסר בפועל, שירוצו בדרך של עבודות שירות, בכפוף לקבלת חוות דעת חיובית מהממונה על עבודות השירות;
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, שיופעל במידה והנאשם יורשע בעבירת אלימות שהינה פשע;
- ג. צו מבחן למשך 18 חודשים, במהלכם ישולב הנאשם בטיפול פסיכולוגי מותאם בקופת חולים, לצד המשך מעקב פסיכיאטרי;
- ד. פיצוי למתלונן בסך 10,000 ש"ח שישולם עד ליום 31.12.18.

ניתן היום, כ"ז חשוון תשע"ט, 05 נובמבר 2018, בהעדר הצדדים.

